

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ
പതിനേക്കാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രപിന്ധിടാത്ത ചോദ്യം നം.1445

10-02-2020-ലെ മറുപടിയ്ക്ക്

കാർഷിക മേഖലയുടെ പുനരുദ്ധാരണം

ചോദ്യം	മറുപടി
ശ്രീ.എസ്. ശർമ്മ ശ്രീ.സി.കെ. ശശീകുമാർ ശ്രീ.പുത്രകുമാർ കെട്ടുണ്ട് ശ്രീ.എസ്. രാജേഷ്കുമാർ	ശ്രീ.വി.എസ്. സുനിൽ കുമാർ (കൂൺ വകുപ്പ് മന്ത്രി)
<p>(എ) സംസ്ഥാനത്ത് കാർഷിക മേഖലയുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിനായി സംബന്ധിച്ച സർക്കാർ ദിർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ എന്നും പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കണം. സാളിക്കേര വികസനത്തിന് വേണ്ടിയും പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കണം. സാളിക്കേര വികസനത്തിന് വേണ്ടി 'കോക്കന്ത് കൗൺസിൽ' രൂപീകരിച്ച് പത്ര വർഷത്തേക്ക് തുടർച്ചയായി നടത്താൻമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അടുത്ത 10 വർഷം കൊണ്ട് 1.44 ലക്ഷം ഹെക്ടറീൽ സാളിക്കേര കൂൺ വ്യാപിപ്പിക്കവാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഓരോ വാർഷിയിലും 72 തെങ്ങീൻ തെക്കൾ വിതം സബ്സിഡി നിരക്കിൽ വിതരണം ചെയ്യുന്നു. പച്ചക്കുറി ഉല്പാദനത്തിൽ സാധംപര്യാപ്ത കൈവരിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ "ജീവനി - നമ്മുടെ കൂൺ, നമ്മുടെ ആരോഗ്യം" എന്ന പദ്ധതി ജനവർ 2020 മുതൽ 2021 വിഷയ വരെയുള്ള കാലയളവിലേക്ക് വേണ്ടി ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അഞ്ചോ പാർക്കകൾ കർഷകൾ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന വസ്തുക്കൾക്ക് വിപണന സാക്കുന്നതും, മൂല്യവർദ്ധനവിനുള്ള സാക്കുന്നതും, ചെറുകിട പ്രോസസിംഗ് ഫൂണ്ട്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള സാക്കുന്നതും ഒരുക്കന്നതിനും തുടർച്ചയാണ് സ്ഥാപിക്കുന്നത്. തുടാതെ യന്ത്രവത്കരണം, വിജ്ഞാന വ്യാപനം, മണ്ണ് പരിശോധന സഹായം, മറ്റ് സാങ്കേതിക സഹായങ്ങൾ നൽകുന്നതുകൂടുള്ള സേവനങ്ങൾ സംയോജിപ്പിച്ച് നൽകുന്നതിനുവേണ്ടി കാർഷിക സേവനക്കേന്ത്രങ്ങളുടെയ്ക്കു</p>	

		<p>കാർഷിക കർമ്മ സേനകളുടെയും സ്ഥാപനം, പാടശേഖരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സ്വാക്രൂ വികസനം, തുഷി വകുപ്പിന് കീഴിലുള്ള ഫാമുകളുടെയും, മറ്റ് ഓഫീസുകളുടെയും, പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങളുടെയും വിപണികളുടെയും, ലാബുകളുടെയും അടിസ്ഥാന സ്വാക്രൂ വികസനം, ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ളതാണ്.</p> <p>സംസ്ഥാനത്തിൽ തുഷി വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കുന്ന ഭൂരിഭാഗം പദ്ധതികളും വാർഷിക പദ്ധതികൾ ആണെങ്കിൽ തുടർന്നുള്ള കാഴ്ചപ്പാടോടുള്ളിരാണ് അവ നടപ്പിലാക്കുന്നത്.</p>	
(ബി)	പച്ചക്കി ഉല്ലാസനത്തിൽ സ്വയംപര്യാപ്ത കൈവരിക്കുന്നതിനായി എന്ന പേരിൽ നുതന പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ടോ;	(ബി)	ഉണ്ട്. സർക്കാർ ഉത്തരവ് ഉള്ളടക്കം ചെയ്യുന്നു.
(സി)	സുരക്ഷിതവും പോഷകസമൃദ്ധവുമായ ഭക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന ഇന്ന പദ്ധതിയിൽ മറ്റ് എത്രെല്ലാം വകുപ്പുകളാണ് പങ്കാളിക്കുന്നതെന്ന് വിശദമാക്കാമോ;	(സി)	ആരോഗ്യ വകുപ്പ്, വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ്, തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ വകുപ്പ്, കാർബൺ ഫില്ടർ, ഹരിത കേരള മിഷൻ ഉപഭാടകമായ 'സുജലം സുഡലം' എന്നിവർ പങ്കാളിക്കുന്നാണ്.
(ഡി)	പരമ്പരാഗത ഇനങ്ങളുടെ തുഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി പ്രസ്തുത പദ്ധതിയിൽ എന്തെല്ലാം കാര്യങ്ങളാണ് ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ?	(ഡി)	പരമ്പരാഗത പച്ചക്കി ഇനങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി ബഹുവർഷ പച്ചക്കി ഇനങ്ങൾ, വാഴ, കിഴങ്ങുവർഗ്ഗങ്ങൾ, കരിവേപ്പ്, മുരിങ്ങ, പപ്പായ, അഗത്തി, തൃതാമ, കടങ്ങൾ, വാളരിപ്പയർ, ചെക്കർമാണിസ്, കോവൽ, ചതുരപ്പയർ, നാടൻ ഇനങ്ങളായ ആനക്കൊന്തൾ, വെണ്ട, നിത്യവഴുതന, പട്ടചീര, നാടൻ വെള്ളൾ, വേങ്ങൾ വഴുതന, അരിക്കൊഴിഞ്ഞി പയർ, അഞ്ചൽ പയർ, പുളിപ്പയർ, വട്ടിവഴുതന, ഇലചേന്ന്, കണ്ണിക്കൊഴിപ്പയർ, മണിത്തക്കാളി, മലപ്പുണ്ട് വെള്ളുള്ളി, ഓണക്കുർ പാവൽ, എറുമാനുർ കോവൽ, പുതുപ്പാടി ലോക്കൽ പയർ, ചാവക്കാട് തുർക്ക, കോടാലി മുളക്, പൊട്ടുവെള്ളൾ, ചെറുവെള്ളി പാവൽ, എടയുർമുളക്, എടക്കര കൈക്കു, തുഷാണ്യം കണ്ണം, വള്ളിച്ചീര, കാർഷിനത്തിൽ പയർ, കളത്തനാടൻ പയർ, വെള്ള ചാച്ചാ, വള്ളിച്ചീര, ഇരിനാവ് വെള്ളൾ, മുളകൻ

കക്കിൻ, പൊന്നൻ വെള്ളൻ, ചതുരപ്പയർ, കാണ്ടങ്ങാട് ലോകൽ പയർ, ആട്ടകോമ്പ്, അമര മുതലായവ വീട്ടുവള്ളുപ്പിലെ പച്ചകൾ കൂഷി എന്ന ഘടകത്തിലുടെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. ഇതിനായി പരസ്യരാഗത പച്ചകൾ ഇനങ്ങൾ സൗജന്യമായി കർഷകർക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നു. ഇടക്കെതെ കർഷകത്തെ കൈവശമുള്ള നാടൻ വിത്തുകൾ പരസ്യരം കൈമാറുന്നതിനായുള്ള വിത്തു കൈമാറ്റ ഇടക്കായുകളും "ജീവൻ - നഞ്ചെട കൂഷി, നമ്മുടെ ആരോഗ്യം" പദ്ധതിയിൽ ആവിഷ്ടനിച്ച് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

സംക്ഷണം ഓഫീസർ

SSS

• ମରୁଭୂମି - ପାତାଳାଶ୍ଵର

സംഗ്രഹി

കുമി (അനൂതുണ്ണം-വി) വകുപ്പ്

സ.എ.(സാധാ) നം.1220/2019/കുഞ്ചി തീയതി,തിരവനന്തപുരം, 13/12/2019

പരാമർശം:- 1 15.11.2019 ലെ ബഹു.കൂട്ടി വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ അഭ്യക്ഷതയിൽ കൂടിയ യോഗ തീരുമാനം

2 കുഷി യായറക്കൂട്ട് 05.12.2019 ലെ വി.സി.38030/2019 നു കത്ത്.

ഉത്തരവ്

குஷி யயுரக்ட் பலாமர்ஸ் 2 பிரகார லட்சுமாக்கிய பூர்வோஸலின்ஸ் அடிப்படையில், 2020 ஜூவரி மேற்கொண்டு 2021 ஏப்ரில் (விஷு) வரையுள்ள 470 திவானத்தினாலே விஷமுக்கு பஞ்சகரி ஸங்பொன்னைக்காக லட்சுமாக்க என உக்குட்டெட்டாக்கி “ஆவனி - நழைத் திஷி, நழை அறாரோஹா” என பயுதியீடு தன்னாளமதி நல்கி உத்தரவு பூர்வூட்டுவிக்கூடு. இப்பயுதியீடு பூர்வூட்டுவிக்கூடு நல்கி நடவடிக்கை பல பயுதி ஐடக்னாஸ் ஆவட சேர்க்கூடு.

1. மூலமாக பாவி மற்று விதைச்செப்புட 100 பகுவாராயத் பழக்கி விததினான்றில் திருச்சென்தெடுத்த பூசுவிப்பிக்கை. (ரூபாத்தாக்கர் சிற, அங்கணத்தில் சிற, நிதை வழக்கம், வேண்டும் வழக்கம், அந்தக்கொண்டு வெள்ள, மனையஶ்வரம் வெள்ள, பூத்திலையல், காமமளி பயற், மலராட்சும் வெள்ள, ஹடயூர் மூலக், பலத்தால் நாட்கள் பழக்கானத்தினான்றில், விவிய கிழஞ்சுவற்றை விழக்கர் துடன்னியவு)
 2. எல்லா விடுமிழு கரிவேஸில், பஸ்தை, மூளை, பல தரை சிரக்கரீவாச ஏனாரிவழுதான் தூஷி பிரோதூஷாவிப்பிக்கை.
 3. 2500 ஸ்ரூப்புகளில் பழக்கி தூஷி நடப்பிலாக்கை. அதோடொப்பு மற்ற பொது/ ஸகாரு ஸஹபானான்திலே உலகமாய எல்லா ஸஹபான்திலூ பழக்கி தூஷி வாபிப்பிக்கை.

4. ഗ്രാമ/ബോക്/ജില്ലാ തലങ്ങളിൽ 1000 ക്യാമ്പയിൻകൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.
5. 'കൂഷി പാംശാല' എന്ന പേരിൽ എല്ലാ കൂഷി ഭവനകളും വഴി കർഷകർക്കളും പരിശീലനവും, ബോധവല്ലരണവും സംഘടിപ്പിക്കുക.ആരോഗ്യ വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കുന്ന ബോധവത്കരണ കൂസ്റ്റുകൾ,ആരോഗ്യ ക്യാമ്പുകൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ "ജീവനി - നമ്മുടെ കൂഷി, നമ്മുടെ ആരോഗ്യം" പദ്ധതിയെക്കുറഞ്ഞുള്ള അവബോധം പൊതുജനങ്ങൾക്ക് നൽകേണ്ടതാണ്.
6. ഗ്രാമ നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ വീടുവള്ളൂകളിൽ / മട്ടപ്പാവുകളിൽ 6 ലക്ഷത്തോളം ജൈവ റീതിയിലുള്ള പോഷകത്തോടങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
7. 2 ലക്ഷത്തോളം കർഷകർ ഉൾപ്പെടുന്ന പ്രവർത്തന മികച്ചുള്ള കൂസ്റ്റുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പ്രോത്സാഹനം നൽകുക. അതോടൊപ്പം നിലവിലുള്ള കൂസ്റ്റുകൾ ഉൾപ്പെടെ 1200 കൂസ്റ്റുകൾ വിപുലീകരിക്കുകയും വിവിധ വർഷങ്ങളിലായി നിലനിൽക്കുന്ന റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് ഈ പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിനായി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.
8. നിലവിലുള്ള മഴമരകൾ വിപുലീകരിച്ച് ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുശ്ശേരെ 2000 മഴമരകൾക്ക് പ്രോത്സാഹനം നൽകുക.
9. 10000 സുക്ഷ്മ ജലസേചന യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുക. (നിലവിലുള്ളത് ഉൾപ്പെടെ)
10. ആദിവാസി മേഖലയിൽ പരമ്പരാഗതമായി കൂഷി ചെയ്യു വരുന്ന പച്ചക്കറി വിളകളുടെ പ്രോത്സാഹനവും, കൂഷി പരിപാലനഫോറുടെ ചിത്രീകരണവും.
11. ബോക് തലത്തിൽ ദൈവാര ഉല്പാദനത്തിനായുള്ള ക്രോപ്പ് കളണ്ടർ തയ്യാറാക്കുക.
12. 25 ഹാമേസ് പ്രാധ്യാസർ ഓർഗാനേഷൻസ് (എഫ്.പി.ഒ.) കർക്കളും പ്രോത്സാഹനം.
13. കർഷകർക്ക് സാക്കതിക വൈദഗദ്യമുള്ള 24x7 മൺകുട്ടം പ്രവർത്തിക്കുന്ന കോൾ സെൻ്റർകൾ എസ്.എഫ്.എ.സി.യുടെ ആദിമുദ്രയിൽ ലഭ്യമാക്കൽ, പ്രത്യേക പോർട്ടൽ ഉത്കന്തിരിച്ചുകൂട്ടൽ, ദൈവാരിക പ്രസിദ്ധീകരണം, കൂഷി ഇൻഫോ, ഫ്രെസ് വിഡിയോ (എഫ്.എ.ബി.), നൃസ് ലെറ്റർ (വൈജിറ്റബിലി സെൽ) പ്രതിമാസ ടി.വി ചാനൽ പരിപാടി എന്നിവ പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതിൽ മുഹൂര്ത്തിക്കുക.

14. 25 അഗ്രി സൂര്യോദയപ്പകൾ ഉൾപ്പെടെ 100 ഓളം കർഷകരുടെ നൃതന കണ്ടെത്തലുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
15. ആത്മ പദ്ധതിയുടെ നേരുത്തത്തിൽ 200 മൊം ഫീൽഡ് സൗഖ്യം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
16. 400 ബയോഫാർമസികളുടെ (നിലവിലുള്ളതിലും) അടിസ്ഥാന സൗകര്യം വികസിപ്പിച്ച് കർഷകർക്ക് ആവശ്യമായ ജൈവ ഉല്പാദന ഉപാധികൾ ന്യായമായ വിലയ്ക്ക് ലഭ്യമാക്കുക.
17. കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടത്തുന്ന പച്ചകൾക്കും പ്രതിമാസ കിടന്നാശിനി അവശ്രീഷ്ടപരിശോധന മലം സർക്കാർ ബബ്ബ് സെസറ്റിലുടെ പൊതു ജനങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുക.
18. നിലവിലുള്ള ബി.എൽ.എഫ്.ഒ. വിപണി, കൂസുർ മാർക്കറ്റ്, ആഴ്ച ചത, ഇക്കാഷ്ടിപ്പ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള 1000 മാർക്കറ്റുകളെ വിപുലീകരിക്കുക.
19. 50 മുല്യവർദ്ധിത യൂണിറ്റുകളുടെ വികസനം.
20. പ്രാദേശിക ഗ്രാമിന ഉത്സവങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതിൽ പച്ചകൾ മേളകളും ചതകളും സംബന്ധിപ്പിക്കുക.
21. കർഷകരുടെ നാടൻ വിഞ്ഞകൾ പരസ്പരം കൈമാറുന്ന വിതരം കൈമാറു തുടായുകൾ സംബന്ധിപ്പിക്കുക

2) മേൽ പറഞ്ഞിപ്പിടിച്ച പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള തുക നിലവിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പദ്ധതികളിൽ നിന്നും കണ്ടെന്നേണ്ടതാണ് .

3) “ജീവനി - നമ്മുടെ കൂഷി, നമ്മുടെ ആരോഗ്യം” പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിനുള്ള സംസ്ഥാന തല കമ്മിറ്റി അന്നവാസം - 1 ലെ ചേർത്തിരിക്കുന്നു. സംസ്ഥാനതല കമ്മിറ്റി ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു ടാസ്റ്റ് ഹോള്സ് കൂഷി ഡയറക്ടർ ഗ്രൂപ്പികൾക്കേണ്ടതും ഓഡി ജില്ലയുടെയു ചുതല ഓരോ ടാസ്റ്റ് ഹോള്സ് അംഗത്വത്തിനും വിതരിച്ച് നൽകേണ്ടതുമാണ്. ജില്ലാ തലത്തിൽ പദ്ധതിയുടെ ഏകോപനത്തിനായുള്ള ജില്ലാതല കമ്മിറ്റിയുടെ ഘടന അന്നവാസം - 2 ലെ ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

4) “ജീവനി - നമ്മുടെ കൂഷി, നമ്മുടെ ആരോഗ്യം” പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതിൽ താഴെ പറയുന്ന ഘടകങ്ങൾ ആവിഷ്ടിച്ച് നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണ്.

• നിലവിൽ കൂഷി വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള 63 മാതൃകളിൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന പച്ചകൾ വിഞ്ഞകളും

ഒരുക്കളും പദ്ധതിയിൽ കീഴിൽ നടപ്പ് വരുഷം സ്വരാജന്മായി മുഖി ഭവൻകൾ വച്ചിരിക്കുന്നതാണ്.

- 50 ഹൈക്കുറിൽ തുടക്കത്തെ പച്ചക്കരി കൂഷിയുള്ള പണ്ണായയ്ക്കുള്ള ജീവനി പച്ചക്കരി ഗ്രാമമായും 500 ഹൈക്കുറിൽ തുടക്കത്തെ പച്ചക്കരികൂഷിയുള്ള ബ്ലോക്കുകളും ജീവനി ഹരിത ബ്ലോക്ക് ആയും 10 ഹൈക്കുറിൽ തുടക്കത്തെ പച്ചക്കരിയുള്ള കോർപ്പറേഷൻ/മുൻസിപാലിറ്റികളും ജീവനി ഹരിത നഗരമായും നാമകരണം ചെയ്യുക. തുടാൽ ഈ പ്രദേശങ്ങളിൽ നിലവിലുള്ള പച്ചക്കരി കൂഷിയുടെ വിസ്തൃതി തുട്ടന്തിന് നടപടി സ്ഥിക്കിക്കുക.
 - പൊതു/സ്വകാര്യ സ്ഥലപന്നങ്ങളിൽ ഫ്രോജ്കുട്ട് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജൈവ പച്ചക്കരി കൂഷി - ജായിൽ വളപ്പുകൾ, പൊലീസ് ബ്ലോക്ക്, വി.എച്ച്.എസ്.സി./ഹരീ.ടി.ഐ.എ. കോളേജുകൾ, അംഗാൻവാടി, മറ്റ് സ്വകാര്യസ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിലെ ലഭ്യമായ എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും പച്ചക്കരി കൂഷി വ്യാപിപ്പിക്കുക.
 - വിപണി സാധ്യത ഉറപ്പ് വരയ്ക്കുന്നതിനായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത എ ഗ്രേഡ് കൂസ്റ്റുകളുടെയും, നൂപർ കൂസ്റ്റുകളുടെയും അപേക്ഷിക്കുന്ന ബോധി ജീല്ലാതലത്തിൽ രൂപീകരിക്കുക. ഈകോഷോപ്പുകളുടെ അപേക്ഷിക്കുന്ന ബോധിയും ജീല്ലാതലത്തിൽ രൂപീകരിക്കുക. ഈത്തിനാവശ്യമായി വരുന്ന ഫണ്ട് ആത്മയിൽ നിന്നും കണ്ണത്തേരണത്താണ്.
 - നഗര പ്രദേശങ്ങളായ കോർപ്പറേഷൻകളിൽ 10 ഹരിത ഗ്രൂപ്പും, മുൻസിപാലിറ്റികളിൽ 2 ഉം ഇല്ലാതന്നോപാധികളുടെ വിപണനം കേന്ദ്രമായി രൂപീകരിക്കുക.
 - നിലവിലുള്ള പച്ചക്കരി കൂസ്റ്റുകളിൽ മികച്ച പ്രവർത്തനം കാഴ്വയ്ക്കുവയ്ക്കു പ്രേരണം ചെയ്യുമ്പുമണ്ണളിൽ (കിസാൻ കൂഷി സീപാ) സംഘടിപ്പിക്കുക.
 - പച്ചക്കരി വികസന പദ്ധതിയിൽ നിലവിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന ഗവർണ്ണറുക്കാർക്കും മറ്റ് പദ്ധതികളായ ആത്മ, ഓർഗാനിക് ഫാമിലി, വി.എഫ്.പി.സി.എ., മാർക്കറ്റിംഗ്, എസ്.എഫ്.എ.സി, എൽ.എസ്.ജി.ഡി, കട്ടബേബ്രൂ, ഹരിത കേരള മിഷൻസ് ഉപാധികമായ 'സുജലം സുഹലം' തുടങ്ങിയവയുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് നടപ്പിലാക്കുക.
 - "ജീവനി - നമ്മുടെ കൂഷി, നമ്മുടെ ആരോഗ്യം" പദ്ധതിയ്ക്ക് അനുപൂർക്മായി തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥലപന്നങ്ങളിലെ പദ്ധതികൾ ആസൃതാണും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.
 - പണ്ണായയ്ക്കു തലത്തിൽ ഈകോഷോപ്പ്, വിപണി, എ ഗ്രേഡ് കൂസ്റ്റുകൾ മാർക്കറ്റ്, ബി.എൽ.എഫ്.എ,

ഹരിത് ശുപ്പ് എന്നിവ വിസ്തീരിച്ച് അതുവഴി ജൈവ ഉല്പാദന ഉപാധികൾ, ജൈവ കീടനാശിനികൾ, കാർഷിക സർവ്വകലാശാല ത്രുപ്പക്കൽപന ചെയ്യുന്നതാണ് പച്ചകൾ വിജ്ഞകൾ, പരമ്പരാഗത പച്ചകൾ വിത്തിനങ്ങൾ, നംകുത്തൻ തുടങ്ങിയ ലഭ്യ കാർഷികോപകരണങ്ങൾ ന്യായമായ വിലയ്ക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നും ചെയ്യുക. ഇവയുടെ ഫോൺ നമ്പർ പച്ചകൾ വിജ്ഞകൾ വിത്തണം ചെയ്യുന്നതിന്റെ തുടങ്ങുള്ള ലഭ്യ ലേവകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി തുച്ഛികാർക്ക് ലഭ്യമാക്കുക.

- പച്ചകൾ തുച്ഛിയുള്ളം 10 ഫോട്ടോസ്റ്റുകൾ തിരഞ്ഞെടുത്ത് അവിടങ്ങളിൽ പച്ചകൾ ഉല്പാദനത്തിനും വിപണനത്തിനും ആക്ഷണർ ഫൂർ തയ്യാറാക്കു. (വാമനപുരം, പറമ്പറായ, പഴയന്ത്രം, എലവൻശേരി, വട്ടവട തുടങ്ങിയവ)
- പദ്ധതിയുടെ ഓരോ ഒടക്കങ്ങളും ഡോക്യുമെന്റ് ചെയ്യുന്നതും ആവശ്യമായ പ്രചരണം ഓരോ എടുത്തിലും നടത്തേണ്ടതുമാണ്.
- സുരക്ഷിതവും പോഷക സമൂഹവുമായ ഭക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന ഒരു പദ്ധതി എന്ന അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കേണ്ടത്. ഇതിനായി ആരോഗ്യ വകുപ്പുമായി സഹകരിച്ചുകൊണ്ട് പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാം. ആരോഗ്യ വകുപ്പിൽ പ്രവർത്തനങ്ങളും പ്രചാരണ സഹിയാനങ്ങളും ഉപയുക്തമാക്കേണ്ടതാണ്.
- കർഷകൾ, വിടുമ്മാർ എന്നിവരടങ്ങിയ തുട്ടായുകൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുവാൻ തുച്ഛിവൻ തലവനിൽ, തുച്ഛി വകുപ്പ് കാർഷിക സർവ്വകലാശാല എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നും വിരമിച്ച ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ പാനൽ തയ്യാറാക്കി അവയുടെ സന്നാധ സേവനം ഉപയുക്തമാക്കേണ്ടതാണ്.
- ആത്മ, ലീഡ്സ്, വൈജീറ്റബിൽ ഡാഫുഡ് പ്രോഗ്രാം, കേരാപ്പ് ഹെൽത്ത് മാനേജ്മെന്റ്, കർഷക മിത്ര, സംസ്ഥാന ഫോർട്ടികൾച്ചർ മിഷൻ തുടങ്ങിയ പദ്ധതികളിലെ ജീവനക്കാരുടെ സേവനം പദ്ധതി നടത്തിപ്പിൽ ഉപയുക്താമാക്കേണ്ടതാണ്.
- കേരളത്തിലെ എല്ലാ പണ്ഡായത്ത്/ മുനിസിപ്പാലിറ്റി/ കോർപ്പറേഷൻ- ലെ ജനപ്രതിനിധികളുടെ (വാർഡ് മെമ്പർ) വാസസ്ഥലത്തോ അവർക്ക് സ്വീകാര്യമായ മറ്റ് ഇടങ്ങളിലെ ജൈവവർത്തിയിലുള്ള പോഷക പ്രദർശനത്താട്ടം നിർമ്മിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതാവധ്യമായ സഹായമും മേൽനോട്ടും, തുച്ഛിവൻ, വി.എഫ്.പി.സി.കെ ജീവനക്കാർ വഴിയും ആത്മ, ലീഡ്സ്, പി.സി.പി, കേരാപ്പ് ഹെൽത്ത് മാനേജ്മെന്റ്, സംസ്ഥാന ഫോർട്ടികൾച്ചർ മിഷൻ തുടങ്ങിയ പദ്ധതികളിലെ ജീവനക്കാർ വഴിയും ലഭ്യമാക്കേണ്ടതും, ഈ പദ്ധതി എടക്കം 2020 ആവർ 15- ന് മുമ്പായി നടപ്പാക്കേണ്ടതുമാണ്.
- ഇക്കൊള്ളജികൾ എഞ്ചിനീയറിംഗ്, ഗുക്കായുംവേദ എന്നിവ പ്രചാരിപ്പിക്കുക.
- ഈ പദ്ധതിയിലെ മികച്ച കർഷകർക്ക് അവാർഡ് നൽകി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.
- സംസ്ഥാന തല ടാന്റ് ഫോൾഡ് പദ്ധതിയുടെ അവലോകനം സുക്ഷ്മായി മോണിറ്റർ ചെയ്യേണ്ടതാണ്. തുടാതെ വകുപ്പിൽ അവലോകന യോഗങ്ങൾ വഴിയും പദ്ധതി വിലയിരുത്തേണ്ടതാണ്.

5) സംസ്ഥാന വൈജ്ഞാബിശ സെല്ലിനെ നോമ്പൽ ഏജൻസിയാക്കിക്കാണ് പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവരുടെ പുതിയലക്ഷ്യം ഉത്തരവാദിത്വാദ്ധ്യം അനുബന്ധം- 3 ത്ര ചേർക്കുന്നു.

(ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം)

ഡോ.രത്നൻ.എ.കെഎക്സ്
സ്പെഷ്യൽ സെക്രട്ടറി

ധയരക്കുർ, കാർഷികവികസന കർഷകക്ഷേമ വകുപ്പ്, തിരുവനന്തപുരം.

പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കാദമിക്കൾ ഇന്റർ(ഓഫീറ്റ്/എംബി),കേരള, തിരുവനന്തപുരം

ജിസ്കാർ, കേരള അഗ്രികൾച്ചർ യൂണിവേഴ്സിറ്റി,തൃശ്ശൂർ

ധയരക്കുർ, സമേതി,തിരുവനന്തപുരം.

മിഷൻ ധയരക്കുർ, സ്കൂള് ഹോർട്ടികൾച്ചർ മിഷൻ,തിരുവനന്തപുരം.

ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ, വൈജ്ഞാബിശ & പ്രോഫീഷണൽ കൗൺസിൽ കേരളം, കാക്കനാട്, കൊച്ചി.

മാനേജിംഗ് ധയരക്കുർ, ഹോർട്ടികോർപ്പർത്തിരവനന്തപുരം

മാനേജിംഗ് ധയരക്കുർ, സ്കൂൾ ഫാർമേള് അഗ്രി ബിസിനസ് കൺസോർഷ്യൂ,തിരുവനന്തപുരം.

പ്രിൻസിപ്പൽ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ, ഫാം ഇൻഫർമേഷൻ ബൗഡോ,

കവടിയാർ. പി.ഒ, തിരുവനന്തപുരം.

ധയരക്കുർ, സമേതി, വൈണ്ണഹാലവട്ടം, ആന്ധ്യൻ. പി.ഒ, തിരുവനന്തപുരം

പ്രോജക്ട് ധയരക്കുർ, ആത്മ പ്രോജക്ട് ധയരക്കുറോട്, തൃശ്ശൂർ

എല്ലാ പ്രിൻസിപ്പൽ കൂഷി ഓഫീസർമാർക്കു (കൂഷി ധയരക്കുർ മുഖ്യനാമം)

ഇൻഫർമേഷൻ & പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് വകുപ്പ് (സർക്കാർ വൈബ് സെസ്റ്ററിൽ
പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി)

കുഷ്ണ പക്ഷപ്പിലെ മുലുദ ടോപ്പ് റാങ്കർ സാരീസ്

കത്തൽ ഫയർ ടോച്ചിസ് കോപ്പ്.

ഉത്തരവിൽ മുകാടം

സെക്രജറി ടോച്ചിസ്

പക്ഷപ്പിലെ ബലി കുഷ്ണ പക്ഷപ്പിലെ കമ്മീഷൻ ടോച്ചിസ് കോപ്പ് കേന്ദ്ര സെക്രജറിക്ക്
കാർഷിക്കാലുഭാന കമ്മീഷൻ ടോച്ചിസ് കോപ്പ് കേന്ദ്ര സെക്രജറിയുടെ പി.എ കോ
സ്പെഷ്യൽ സെക്രജറിയുടെ സി.എ കോ

അനുബന്ധം - 1

സംസ്ഥാന തല കമ്മറ്റി

കുഷ്ണ ഡയറക്ടർ- അദ്ധ്യക്ഷൻ

കുഷ്ണ അദ്ധ്യിക്ഷണം ഡയറക്ടർ (ഫാംസ്, ബയോ & വൈജി) - കൺവീനർ

ഡയറക്ടർ (സമേതി)

മാനേജ്മെന്റ് ഡയറക്ടർ (എസ്.എഫ്.എസ്)

മിഷൻ ഡയറക്ടർ (എസ്.എഫ്.എം.)

മാനേജ്മെന്റ് ഡയറക്ടർ (ഹോൾട്ടിക്കോർപ്പ്)

കുഷ്ണ അദ്ധ്യിക്ഷണം ഡയറക്ടർ (ഫൂണിംഗ്)

കുഷ്ണ അദ്ധ്യിക്ഷണം ഡയറക്ടർ (സി.പി.)

കുഷ്ണ അദ്ധ്യിക്ഷണം ഡയറക്ടർ (മാർക്കറ്റിംഗ്)

കുഷ്ണ അദ്ധ്യിക്ഷണം ഡയറക്ടർ (എൽറ്റി.എൽ)

കുഷ്ണ അദ്ധ്യിക്ഷണം ഡയറക്ടർ (എസ്.എച്.എം.)

കുഷ്ണ ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ (വി.സി)- ജോയിന്റ് കൺവീനർ

കുഷ്ണ ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ (എൽറ്റി.എൽ)- ജോയിന്റ് കൺവീനർ

കൂർഷി ട്രേയറ്റ് പ്രക്രിയകൾ (സൗഖ്യപരമ്പര) - മുഖ്യമായി ക്രാൻപ്രൈമ

ଶ୍ରୀ କେନ୍ଦ୍ରୀ ପାତ୍ରମାତ୍ର (କର୍ମଚାରୀ)

ചീമ്പ് എഴുക്കുടീവ് ഓഫീസൽ (വി.എ.എ.പി.സി.കെ)

അമ്മാവസ്യ - 2

ജീവാതല കമ്മറ്റി അംഗങ്ങൾ

ஒல்லா பிள்ளையின் துணி வைத்திசென்றால் - அவருக்குச் சூரி

- ഇപാദ്യക്ഷണം

കൂടി ബേപ്പട്ടി യന്ത്രകൾ (NWDPRA) - കണ്ണമ്പിന്റെ

കുഷി ഡെപ്പറ്റീവ് ഡയറക്ടർ (മുൻ)

കുഷി ഡെപ്പറ്റ്മെന്റ് ഡയറക്ടർ (സി)

ଖେଳୁଡ଼ି ଯତ୍ନକୁର, ଅତ୍ରଲ୍.ଏୟୁ.ର୍ମ.ଗ୍ରୀ.ସି.

മുക്കിക്കൂട്ടിവ് മുഖ്യമന്ത്രിയർ (കൂഷി)

കുഷി അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർ (മാർക്കറ്റിംഗ്) - ജോയിൻ കൺഫിനൽ

കാർഷിക സർവ്വകലാശാല പ്രതിനിധി

വി.എഫ്.പി.സി.കെ. പ്രതിനിധി

ജില്ലാ കോപ്പറേറ്റിവ് ബാങ്ക് പ്രതിനിധി

വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് പ്രതിനിധി

അംഗവ്യാ. - 3

(എ) എ.പി.കെ.സി. (മാം ഇൻഫർമേഷൻ ബുറോ)

പദ്ധതിയുടെ സ്വീകാര്യം, ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ, ചിത്രങ്ങൾ (ഫോട്ട് ഫിലിം) എന്നിവ തയ്യാറാക്കുക. പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് IITMK, കുസാൻ തുഷി റിപ്പം എന്നിവയെ സംയോജിപ്പിച്ച് പ്രചാരണ പരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കുക.

(வி) வி.ஏ.வி.பி.ஸி.கெ. (வெஜிடினில் அடஞ்சு மூடுப்பூமோக்ஸிக் கரண்ஸில் - கேரள)

பவுதியூவஸ்மாய் பஷ்களில் விதைகள், வெறக்லி ஸமயாஸமயங்களில் உடனமாக்க.

(സി) ആര്യമാർക്കുന്ന് ദക്ഷിണാളം മാനേജ്മെന്റ് എജൻസി

இறை பயுதியுடைய கீழில்லூந் பளிச்சிலூந் பளிபாட்கூசல், கூரையினக்கூசல் மின்கள் முனைக்கும்மாயி ஸப்யோஜினிஷுந் கடவுளங்கள்.

(ഡി) സമേതി (സ്കൂൾ അഗ്രികൾച്ചറൽ മാനേജ്മെന്റ് ആൻഡ് എഞ്ചീനീയർജിംഗ്

ഇൻസ്റ്റിറുട്ട്)/ അർ.എ.റി.റി.സി.

ഇതു പദ്ധതിയും വേണ്ട പരിശീലനം നൽകുക

(ഇ) എസ്.എഫ്.എ.സി. (സ്കോൾ ഹാംഗ്ലൂ അല്ലി ബിസിനസ് കൺസോർഷ്യും)

മിഷൻ പദ്ധതിയും വസ്തു വായർ ബൈവലേഷൻമാർട്ട്, (മൊബൈൽ അപ്പ്) സ്റ്റാർട്ട് അപ്പ്, എം.പി.എസ്. എന്നീവ ആപ്പെഴുക്കളും, 24x7 മണിക്കറും പ്രവർത്തിക്കുന്ന കോശ സംഗ്രഹി മിഷൻ പ്രോജക്ട് പദ്ധതിയുമായി സംയോജിപ്പിക്കുക.

(എ) കിസാൻ കോർ സെന്റർ

ମିଶର୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟକୁଣ୍ଡ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନଙ୍ଗରେ କିମ୍ବା କୋଣ୍ଠ ଏମ୍ବାନ୍ଦିଙ୍ ନାହିଁକାକ. ଅନୁଵଳି କୁଣ୍ଠିକାରଙ୍କୁ 24x7 ମଣିଶ୍ରୀରୂପ ପରମା ବିଷୟରେ ଲବ୍ଧମାକୁକ.

(ജി) സംസ്ഥാന തല കമ്മീററി

ஸംസ്ഥാന തലത്തിലെ ഏലു പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും ഏകോപം സംസ്ഥാനത്തെ കമ്മറ്റിയുടെ അവധുക്ഷണായ കൂടി യാരുകൂർ നടത്തേണ്ടതാണ്. സംസ്ഥാന തല കമ്മറ്റിയുടെ അംഗങ്ങൾക്ക് ജീലികളുടെ പ്രത്യേക ശുമതല നൽകേണ്ടതു. ആയതിന്റെ പ്രതിമാസ അവലോകനം നടത്തേണ്ടതുമാണ്.

(എച്ച്) ഡയറക്ടറീലെ മാർക്കറ്റിംഗ് സെക്ഷൻ

വിപ്പനനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ വിഷയത്തിന്റെയും മേൽ നോട്ട്.

(എ) യാത്രക്കുറ്റിലെ ഔർഗാനിക് ഫാമി.ഗ് സൊക്കൽ

ஓர்கானிக் பானிஸ் ஸீமின் வகுப ஹகோஷாப் ஜி.ஏ.பி. சீஸ் முதலாயவ மிஸ்ர் ஹேஜக் பலதியுமாயி வடியபூத்தி நடவிலாக்கள்தான்.

(ഒ) ജില്ല നീന്റസിപ്പൽ കുഷി ഓഫീസർമാർ

ജില്ലയിലെ നീന്റസിപ്പൽ കുഷി ഓഫീസർമാർ പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും ജീവുതലത്തിൽ ഏകോപിപ്പിക്കേണ്ടതും ഭ്രാക്ക് പദ്ധതിയായത് തലത്തിലെ നിർവ്വഹണത്തിന് മേൽനോട്ടം വഹിക്കേണ്ടതുമാണ്. പ്രതിക്രിയാസ അവലോകന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി ഡയറക്ടർക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(കെ) പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ (ആര്യ)

ആര്യ പദ്ധതിയിലെ പരിശീലനം, ഫാംസ് സ്കൂൾ, ചെമോൺസ്കൗഷൻ, കിസാൻ ഗ്രോഷീ തടങ്ങിയ ഘടകങ്ങൾ 'ജീവൻ- നമ്മുടെ കുഷി, നമ്മുടെ ആര്യോഗ്യം' പദ്ധതിയുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് നടപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

(എൽ) കുഷി ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (NWDPRA)

കുഷി ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (NWDPRA) പച്ചക്കറിയുടെ നിലവിലുള്ള പദ്ധതി ഘടകങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിലൂടെ വിപണിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഘടകങ്ങളായ എ ഗ്രേഡ് കൂസ്സുകൾ, പൊട്ടൻഷൈമ്പ് കൂസ്സുകൾ, ഇക്കോഫോറ്കൾ, ബി.എൽ.എഫ്.എ. വിപണി, അഗ്രോ സർവ്വീസ് സെറ്റർ, കാർഷിക കർമ്മസേന എന്നിവ് വിപുലിക്കാനുന്നതോടൊപ്പം നിലവിലുള്ള ഓർജ്ജാനിക് ഫാമിംഗ് സ്കൂൾ, ഐ.എ.പി. പദ്ധതി, പി.കെ.വി.വൈ, കുഷി വകുപ്പിനു കീഴിലുള്ള എല്ലാ പദ്ധതികളുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് നടപ്പിലാക്കുക.

(എം) കുഷി ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (വൈ.പി)

കുഷി ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (YF) ഡിപ്പാർട്മെന്റ് ഫാമിലെ വിശുദ്ധകളുടെയും തെക്കളുടെയും ലഭ്യത ഉല്പാദകക. 2020-21 ലേള്യുള്ള വിശുദ്ധ, തെരുവു അധികമായി ഉല്പാദിപ്പിക്കവാനുള്ള സ്ഥലം ഫാമികളിൽ കണ്ടെന്നുക, തുടാതെ ഡിപ്പാർട്മെന്റ് ഫാമികളിൽ തെടുക്കോഡാരമു മുതലായ ജൈവ ഉല്പാദനോപാധികൾ ഉല്പാദിപ്പിച്ച് ടി പദ്ധതിയിലുടെ വിതരണം ചെയ്യുക. തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സമാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന ഫണ്ട് മിഷൻ പദ്ധതിയുമായി സംയോജിപ്പിക്കുക.

(എൻ) കുഷി ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (ഇ & റ്റി)

കാർഷിക കർമ്മസേന, അഗ്രോസർവ്വീസ് സെറ്റർ എന്നിവയുടെ പ്രവർത്തനം മിഷൻ പ്രോജക്ട് പദ്ധതിയുടെ ഉല്പാദനോപാധികളുടെ ലഭ്യതയ്ക്കും, ഉല്പന്നങ്ങളുടെ വിപണനത്തിനായും സംയോജിപ്പിക്കുക. ബാധ്യാഹാർമസി, പൂസ്ത്ര ഹോർത്ത് കൂനിക്ക് ഇന്ന പദ്ധതിയുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് നടപ്പിലാക്കുക.

(ഒ) കുഷി ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (എച്ച്)

ഭൂമി പോർട്ടികൾക്കും മിഷൻ പദ്ധതി മിഷൻ പ്രോജക്ട് പദ്ധതിയുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് നടപ്പിലാക്കുക മാർക്കറ്റിംഗ് എ.ഡി.എ.എ മുഖ്യാന്തരിക്കുന്ന നടപ്പിലാക്കുന്ന സംഭരണ വിപണന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മേൽനോട്ടം വഹിക്കുക.

(പി) കുഷി ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (സി)

ക്രൂപ്പ് ഇൻഷറ്റർസ് പദ്ധതി മിഷൻ പ്രോജക്ട് പദ്ധതിയുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് നടപ്പിലാക്കുക.

(കൂ) എ.ഡി.എ. മാർക്കറ്റിംഗ്

വിപണി സാധ്യത ഉറപ്പ് വരുത്താനായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്തു എ ഗ്രേഡ് കൂസ്സുകൾ മാർക്കറ്റുകളുടെയും, സൂപ്പർ കൂസ്സുകൾ മാർക്കറ്റുകളുടെയും, ഇക്കോഫോറ്കളുടെയും അപേക്ഷാ ബോർഡി ജീലൂതലത്തിൽ ആവിക്കിക്കുക. ഇന്ന അപേക്ഷാ ബോർഡി വഴി അതാത് തിവസണരു പച്ചക്കറികളുടെ വില നിശ്ചയിപ്പിച്ചു ഭൂമി തല എ.ഡി.എ.എ., വിപണി, അരുളു ചന്തകൾ എന്നിവരു അറിയിക്കുക. സംഭരണത്തിന്റെയും വിപണനത്തിന്റെയും മേൽനോട്ടം വഹിക്കുക.

(ആർ) ഇതു പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ ഏജൻസികളും പ്രതിമാസ അവലോകന റിപ്പോർട്ട് ഇതിനായുള്ള പോർട്ടലിൽ അപ്‌ലോഡ് ചെയ്യണമെന്ന്.

രാജ്യ വിഭാഗം